

**PROJEKTAS „LIETUVOS KVALIFIKACIJŲ SISTEMOS PLĖTRA (I ETAPAS)“
PROJEKTO KODAS NR. 09.4.1-ESFA-V-734-01-0001**

PROFESINIO STANDARTO IŠORINIO VERTINIMO FORMA

Vertinamo profesinio standarto pavadinimas	ELEKTROS ĮRANGOS, KOMPIUTERINIŲ, ELEKTRONINIŲ IR OPTINIŲ GAMINIŲ GAMYBOS SEKTORIAUS PROFESINIS STANDARTAS	
Profesinio standarto vertinimo kriterijai	Vertinimas <i>(tinkama / taisytina)</i>	Profesinio standarto išorės vertintojo komentarai / pastabos / siūlymai
1. Profesinio standarto pavadinimas <i>(vertinama, ar siūlomas profesinio standarto pavadinimas apima aprašomą ūkio sektorių, yra atpažįstamas profesinėje bendruomenėje)</i>	TAISYTINA	Dėl pavadinimo galima būtų diskutuoti. Naudojamas žodis gamyba šiek tiek susiaurina sektoriaus aprėptį. Iš tikrųjų, šiuolaikinės kompanijos užsiima ne tik gamyba, bet ir gaminių kūrimu, projektavimu tobulinimu. Šie procesai yra glaudžiai susiję su gamybos procesu, o darbuotojai dažnai turi turėti kvalifikacijų apimančių projektavimo procesus. Tas beje ir minima aukštesniųjų kvalifikacijų vienetų aprašuose. Todėl manyčiau, kad žodis gamyba galėtų būti ir nenaudojamas pavadinime, juolab, kad priskirtas posektorius „asmeninių ir namų ūkio reikmenų taisymas“ tiesiogiai nėra susijęs su gamyba. Nebenaudojant žodžio „gamybos“ standarto pavadinime prie posektorių būtų logiška priskirti M- 72.19.50 ekonominę veiklą pagal ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių EVRK red.2 (Technikos mokslų tiriamieji ir taikomieji darbai).
2. Ūkio sektoriaus ir jo posektorių (jei išskiriami) apibrėžimas pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių <i>(vertinama, ar remiantis EVRK pateikta gausia informacija apie ūkio sektorių, posektorius ir jiems būdingas veiklas)</i>	TINKAMA	Elektros įrangos, kompiuterinių, elektroninių ir optinių gaminių gamybos sektoriui pagal šį standartą yra priskiriami šie posektoriai pagal EVRK (sekcija-skyrius-grupė): 1. C-26 Kompiuterinių, elektroninių ir optinių gaminių gamyba, 2. C-27 Elektros įrangos gamyba, 3. S-95-95.2 Asmeninių ir namų ūkio reikmenų taisymas.

<p>3. Pagrindinės ūkio sektoriaus ir jo posektorių (jei išskiriami) veiklų sritys (<i>vertinama, ar apibūdintos kiekvieno posektoriaus veiklos sritys (veiklos procesai)</i>)</p>	<p>TINKAMA</p>	<p>Būdingos posektorių veiklos standarte aprašytos tinkamai.</p>
<p>4 Ūkio sektoriaus kvalifikacijų sąrašas (<i>vertinama, ar ūkio sektoriaus kvalifikacijų sąrašas apima visas svarbiausias sektoriui būdingas kvalifikacijas, o pasiūlytų kvalifikacijų pavadinimai yra informatyvūs ir tinkami, ar pasiūlytos kvalifikacijos yra aktualios, prasmingos, reikalingos</i>)</p>	<p>TAISYNTINA</p>	<p>Standartą reikia papildyti bent po vieną kvalifikacijos vieneta elektronikos ir elektros srityse, atitinkančius VIII Lietuvos kvalifikacijų lygį ir Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sandarą.</p> <p>Žiūrint į sąvoką „gamyba“ plačiąja prasme, tai apima ne tik masinę gamybą produktų tiražavimo prasme, bet ir pasirengimo jai procesus, kurie be abejo apima ir pačio planuojamo gaminti produkto sukūrimą bei gamybos procesų sukūrimą. Inovatyvių gaminių rinkoje kūrimo procesai užima išskirtinai svarbią vietą. Standartas turėtų atlikti Lietuvos respublikos ambicijoms ir siekiamam vystyti inovacijomis grįstą ekonomiką. Lietuvoje vykdomos Elektronikos ir Elektros inžinerijos doktorantūros studijų (trečiosios pakopos) programos, kurios ruošia mokslo daktarus, atitinkančius VIII Lietuvos kvalifikacijų lygį. Vienas iš aktualiausių uždavinių Lietuvai siekiant tapti inovacijų lydere yra pritraukti bei skatinti aukštą pridėtinę vertę kuriančias įmones. Tokiose įmonėse turi dirbti aukščiausios kvalifikacijos darbuotojai. Lietuvoje veiklą vysto aukštųjų technologijų įmonės tokios, kaip UAB Axis Technologies, UAB TERRA, UAB Elgama-Elektronika ir kitos. Jose yra vykdomi integraliai susiję elektroninių įrenginių ir sistemų projektavimo, gamybos ir diegimo procesai, kurie reikalauja aukščiausio lygmens kvalifikacijų personalo. Pramonės įmonėms pretenduojančioms į MTEP projektų paramą taip pat yra svarbu, kad jose dirbtų aukščiausio kvalifikacijos lygmens mokslo ar eksperimentinės plėtros darbuotojai (Frascati 2016 vadovas). VIII lygmens kvalifikacijų įtraukimas nesumažintų rengiamo standarto taikomumo aprėpties, o kaip tik darytų jį perspektyvų.</p>

		<p>atliepanti LR strateginiams siekiams ir deranti su aukštųjų technologijų įmonių veiklos specifika.</p> <p>Galima taip pat pažymėti, kad analogiškame standarto „INFORMACINIŲ IR RYŠIŲ TECHNOLOGIJŲ SEKTORIAUS PROFESINIS STANDARTAS“ projekte (http://www.kpmpe.lt/kpmpe/wp-content/uploads/2015/08/IRT-sektoriaus-profesinis-standartas-projektas_2018_05.pdf) yra numatoma „Informacinių technologijų vadovo“ (VIII lygis) kvalifikacija.</p> <p>Tai, kad pagal ekonominių veiklų klasifikatorių (Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorius (EVRK 2 red.)) yra išskiriama PROFESINĖ, MOKSLINĖ IR TECHNINĖ VEIKLA (Sekcija M), neturi būti interpretuojama, kad tik ją vykdantiems darbuotojams gali būti keliami aukščiausios kvalifikacijos reikalavimai. Net ir dabartinėje „ELEKTROS ĮRANGOS, KOMPIUTERINIŲ, ELEKTRONINIŲ IR OPTINIŲ GAMINIŲ GAMYBOS SEKTORIAUS PROFESINIO STANDARTO redakcijoje yra minima projektavimo kompetencija, kuri priskiriama ne tik VI, VII, bet ir VIII lygmens kvalifikacijai.</p>
<p>5. Tarpsektorinės kvalifikacijos (jei taikoma) (vertinama, ar tarpsektorinių kvalifikacijų sąrašė yra nurodytos visos svarbiausios ūkio sektoriuje esančios tarpsektorinės kvalifikacijos, kvalifikacijų pavadinimai yra informatyvūs ir tinkami)</p>	-	

II. Papildomi komentarai ir pasiūlymai profesiniam standartui tobulinti

1. 6-oje kvalifikacijoje rekomenduojamą mokymo apimtį kvalifikacijos lygiui įgyti siūlau suvienodinti su reikalavimais 5-ai ir 7-ai kvalifikacijoms, kurioms taikomas tas pats LTKS IV lygis. Todėl siūlau 6-os kvalifikacijos vienetai rekomenduojamą mokymo apimtį kvalifikacijos lygiui įgyti prilyginti 110 kreditų.

2. Kvalifikacijų 9, 11, 13, 16 aprašų skyriuose „Kvalifikacijos įgijimas“ reikėtų naudoti tokią pačią sakinių struktūrą, kaip ir atitinkamuose kvalifikacijų 10,12,14,15 aprašuose, t. y. „... kompetencijų deriniai **baigus technologijos mokslų krypties pirmosios (arba antrosios) pakopos studijas arba iš profesinės veiklos**“, vietoj dabar standarte naudojamos sakinių struktūros „... kompetencijų deriniai **įgyjami studijuojant technologijos mokslų studijų krypties pirmosios (arba antrosios) pakopos studijose arba iš profesinės veiklos patirties**“. Kvalifikacija įgyjama pilnai baigus vieną ar kitą studijų programą, bet ne tik mokantis ar studijuojant. Įgyjimas yra rezultatas, kuris pasiekiamas pilnai baigus mokymosi procesą arba studijų programą. Jeigu standarte naudotume žodžius studijuojant/mokantis, tai bus galima dviprasmiškai interpretuoti, kad ir dalinis mokymosi ar studijų etapo pasiekimas jau lemia kvalifikacijos įgyjimą.
3. Kvalifikacijų 1,2,3,4,5,6,7,8 aprašų skyriuose „Kvalifikacijos įgijimas“ reikėtų naudoti sakinių struktūrą „Kvalifikacija **įgyjama baigus formaliojo profesinio mokymo programą arba iš profesinės veiklos patirties**“, vietoj „Kvalifikacija **įgyjama mokantis pagal formaliojo profesinio mokymo programą arba iš profesinės veiklos patirties**“.

III. Vertinimo išvada

- Pritariu profesinio standarto projektui
- X Pritariu profesinio standarto projektui su sąlyga, kad profesinio standarto projektas bus patobulintas pagal nurodytas pastabas ir siūlymus
- Nepritariu profesinio standarto projektui, siūlau jį gražinti rengėjams taisyti